

TRIBUNA

OS INCENDIOS FORESTAIS: O LUME APAGASE NO INVERNO

Xosé Alfredo Pereira Martínez (Pte. da Xunta Rectora da Organización Galega de Montes)

Os montes arden porque hai diversos intereses para que ardan. De ahí que o 98% dos incendios forestais son intencionados. A problemática dos incendios forestais hai que emmarcala dentro da estrutura global do sistema; e polo tanto, está condicionada por factores políticos, económicos, sociais e mesmo sicolóxicos.

Na problemática dos incendios forestais non podemos esquecer varias consideracións:

1. O significado no seu tempo do monte veciñal en mán común como soporte do sistema agrario tradicional.

2. O traumatismo que significou para a sociedade rural galega a Lei do Patrimonio Forestal (ano 1941) e a Lei Hipotecaria (1946) mediante as cales, os montes veciñais foron usurpados polos concellos e os veciños e veciñas foron botados dos seus montes. En moitos lugares de Galiza a emigración escomenza aquí.

3. A ruptura social que se produce nos anos sesenta cando se pasa dunha economía agraria de autoconsumo a unha economía agraria de mercado coa despovoación do medio rural.

4. O uso electoral que fixeron os concellos dos montes veciñais en man común usandoos para gañar votos, cortando madeira para facer obras.

5. Cando os montes veciñais en man común son devoltos aos veciños, o binomio monte-aldea está roto, aínda que en moitos lugares acadaron unha dimensión de ben común, de ben social.

As causas que provocan o 98% dos lumes intencionados do noso país son diversas e non se dan as mesmas en todas

as zonas. A pesar de saber que os incendios son intencionados, a postura que mantén a Administración Autonómica é fatalista. Dá a entender que os lumes veñen no verán como veñen as chuvias e as xiadas no inverno. De ahí que só adiquen esforzos a faceta de extinción, esquencéndose totalmente da prevención, que é a faceta máis importante na loita contra o lume. De ahí que non se preocupa de analizar as posibles causas que producen os lumes e buscarlle solución. De ahí cos malos resultados sempre llos achauen a causas naturais: bo tempo, fortes ventos.

**É PRECISA UNHA MESA DE
TODOS OS AXENTES SOCIAIS
QUE ANALISE AS CAUSAS E
DESEÑE AS MEDIDAS A TOMAR.
ESTA MESA DO LUME NON
PODE ESPERAR MAIS, MAÑÁ
PODE SER TARDE.**

E mentras tanto, os montes seguen ardendo, indo a sociedade de derrota en derrota. E mentras tanto, estase destruindo un dos pilares para un desenvolvemento harmónico do noso País. Agora que xa pasaron os calores do lume, agora que a Consellería de Medio Ambiente xa deixou de bonbardearnos con estadísticas sempre triunfais, e hora de apagar os lumes forestais. O lume apágase no inverno se sentamos as bases.

Na análise das alternativas para erradicar os incendios forestais compre abrir un debate tranquilo, sosegado, con sentido. É preciso desde xá que a administración caia da burra da prepotencia onde está montada. É preciso sentar nunha

mesa a todos os compoñentes do sector agro-forestal (administración, partidos políticos, centrais sindicais, sindicatos agrarios, asociacións forestais, organizacións de comunidades de montes, e movemento ecoloxista).

O primeiro que esta mesa tería que analizar son as posibles causas dos lumes. Hipoteticamente podemos sinalar como causas:

-Conflictos estruturais (deslindes mal feitos, usurpacións, non prevalencia dos montes)

-Intereses encontrados (gando mostrego, venda de madeira queimada, caza, solta de animais para caza maior)

-Cuestións selvícolas (monocultivos de eucaliptos, desordenación das masas boscosas, non reforestación das masas queimadas)

-Problemas políticos (posibilidades de recalificar os terreos queimados, cambio de usos, fiscalidade, abandono no que ten o monte a Administración, aparición dunha industria do lume).

En segundo lugar o que tería que facer esta Mesa sería diseñar apuntes para:

- Un plan de ordenación dos montes, onde se contemple o tipo de arborado adecuado para cada zona, cos seus incentivos e prohibicións, e onde se revise a política de reforestación das terras agrarias.

- Un plan agroforestal onde se contemple os tres usos do monte, a promoción e consumo de produtos do monte como produtos de calidade, o aproveitamento da biomasa, e que conte coa opinión dos sectores interesados.

Esta Mesa do Lume non pode esperar máis, o monte e o País necesitan da súa análise. Mañá pode ser tarde.

EDITORIAL

Despois da resaca do número 24/25, retomamos a publicación de Cerna con certo retraso, pero co ánimo e a decisión de estar de novo con vós na primavera que se avexia. Foron moitos os temas que o ecoloxismo galego foi abordando, e que seguramente non terán o reflexo necesario neste número: desde a manifestación en Defensa da Terra de Xuño, a denuncia dos incendios de agosto, as diversas protestas contra a destrución da serra do Xistral no outono, até outras actividades divulgativas e formativas. Retomar a periodicidade é pois un reto que asumimos.

Non entanto, as cousas teñen mudado, e non para ben. Publicabamos entón unha entrevista ao recen estreado conselleiro de Medio Ambiente. A esperanza e ilusión que suscitou a creación da Conselleira do Ambiente xa foi queimada e anegada coa actitude do seu titular ante temas como eucaliptización, os incendios forestais, a falla de diálogo en relación coa instalación de parques eólicos, o visto bon a proxectos de duvidosa legalidade ambiental como o proxecto de encoro par ao Úmia, até a súa belixerancia cos proxectos comarcais de reciclaxe ou a paralización efectiva do Consello Galego de Medio Ambiente. Así as cousas, varios grupos ecoloxistas, incluída a Federación Ecoloxista Galega, non duvidaron en solicitar a demisión do conselleiro e mesmo calificar a actuación da Consellería como paso atrás.